

T.C
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7 - 4228

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.01.00/610 - 56821
Konu : Soru Önergesi

14./03/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 23/02/2012 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02 -49943 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Umut ORAN'ın 7/4228 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK: Cevap (4 sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN UMUT ORAN'IN 7/4228 ESAS NO'LU YAZILI
SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

• Sultanahmet'te 1. derece koruma bölgesi içinde yer alan Bizans Büyük Saray'a ait olduğu düşünülen kalıntılar üstünde jet hızıyla 1 ay içerisinde 5 katlı yeni bir yapı inşa edildi. Saray kalıntılarının iş makineleriyle yerle bir edilmesi fotoğraflarla da kanıtlanmış ve Radikal Gazetesinde tüm ayrıntılarıyla haberleştirilmiş olmasına karşın Fatih Belediyesi bu fotoğrafların dahi başka yerde çekildiğini öne sürdü. İstanbul Arkeoloji Müzesi'nin 14 Aralık 2011 tarihli raporu görmezden gelinerek yaratılan bu tablo karşısında konunun tarafınızca açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Bu kapsamda;

SORU 1: İstanbul Arkeoloji Müzesi'nin konuyla ilgili olarak 4 Numaralı Koruma Kurulu'na yolladığı 14 Aralık 2011 tarihli rapor var mı, varsa raporun gereği yapıldı mı? Raporun ekinde söz konusu saray kalıntıları üzerinde yükselen inşaatı gösteren fotoğraflar yer aldı mı? Bu fotoğraflar, yaşanan durumu apaçık ortaya koyması karşısında ivedilikle harekete geçmeyen Bakanlığınıza bağlı/ilgili birim ve çalışanlar hakkında gerekli incelemeyi başlattınız mı?

SORU 3: Fatih Belediyesi çok kez yaptığı kontrolde söz konusu adreste inşaat faaliyetine rastlanmadığını ancak 31/01/2012 tarihinde yapılan kontrolde faaliyet saptanınca tahta perde girişinin mühürlendiğini açıkladı. Belediye açıklamasında aynı tarihte mühürün kırılarak inşaatı devam edilmesi üzerine savcılığa suç duyurusunda bulunulduğu belirtiliyor. Bütün bu gelişmeler ve düzenlenen onca rapor karşısında sonuç olarak bir ay içerisinde Bizans saray kalıntısı üzerinde 5 katlı bir bina yapılabilmesini nasıl açıklıyorsunuz?

SORU 4: Üzerinde metruk bir bina da olsa yapılan kazı sonucunda yerin 10 metre altında Koruma Kurulunca tarihi eser olarak tescil edilmiş saray ve sur kalıntısına rastlanması ve müze uzmanlarının fotoğrafını çekip raporlarında bu durumu belirtmelerine karşın Fatih Belediyesi yetkililerinin ihmaliyle yaşandığı açık olan bu durum karşısında söz konusu belediye yöneticileri hakkında girişimde bulundunuz mu, girişiminizin sonucu ne oldu?

CEVAP 1-3-4: Fatih ilçesi, Küçük Ayasofya Caddesi üzerinde etrafı kapatılmış bir inşaatı tarihi duvarların yıkıldığı yönünde İstanbul Arkeoloji Müzeleri'ne yapılan bir ihbar üzerine müze uzmanlarınca 14/12/2011 tarihinde yerinde inceleme yapılmış ve etrafı yüksekçe çevrili inşaatı tuğla örgülü bir duvarın iş makineleriyle kırılmakta olduğunun görülmesi üzerine çalışmalar durdurulmuş, konuyla ilgili olarak hazırlanan ve tarihi kalıntılar üzerinde yükselen inşaatı gösteren fotoğrafları da içeren 14/12/2011 tarihli rapor İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü'nün 15/12/2011 tarihli ve 3682 sayılı yazısı ekinde İstanbul IV Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü ile Fatih Belediye Başkanlığına iletilmiştir.

Bunun üzerine İstanbul IV Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün 27/12/2011 tarihli ve 669 sayılı yazısıyla izinsiz inşai faaliyet Belediyesine bildirilmiş, söz konusu inşai faaliyetlerin Tarihi Yarımada Kentsel ve Arkeolojik Sit Alanı sınırı dahilinde yer aldığı anlaşıldığı, taşınmaza ilişkin ada, pafta parsel bilgileri ile birlikte varsa inşai faaliyetlere ilişkin tüm bilgi ve belgelerin ivedilikle Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesi ayrıca, konu Kurulda görüşülünceye kadar alanda yapılan her türlü inşai faaliyetin durdurulması ve kazı yapılan alanda gerekli güvenlik önlemlerinin Belediyesince ve ilgisince alınması hususlarında gereğinin yapılması Fatih Belediye Başkanlığından posta ve faks yolları ile istenmiştir.

Belediyesinden herhangi bir bilgi-belge iletilmemesi üzerine, konuya ilişkin İstanbul IV Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü uzmanlarınca 05/01/2012 tarihinde yerinde incelemede inşaatın devam etmekte olduğu ve zemin+2 kat seviyesine yükseldiği tespit edilmiş, inşaat yetkilileri uyarılmış ve İstanbul IV Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından 18/01/2012 tarihli ve 348 sayılı karar alınmıştır.

Alınan bu kararla; Fatih ilçesi, Sultanahmet Mahallesi, 98 ada, 1, 2, 22 ve 33 parsellerde yer alan taşınmazlarda yapılan inşai faaliyetlere ilişkin Kurul Müdürlüğünün 27/12/2011 tarihli 669 sayılı yazısı ile istenen tüm bilgi ve belgelerin Belediyesince ivedilikle Kurula iletilmesine ve açığa çıkan tarihi duvar kalıntısının İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğünce kalıntı rölovesinin ve niteliğini açıkça belirten raporunun hazırlanarak Kurula iletilmesine, söz konusu alanda her türlü inşai faaliyetin ivedi olarak durdurulmasına, 1 ve 2 parsellere ait güncel rölove, restitüsyon ve restorasyon projelerinin Kurula iletilmesine karar verilmiştir.

Söz konusu karar, İstanbul IV Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün 19/01/2012 tarihli ve 124 sayılı yazısı ekinde bilgi ve gereği için İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile Fatih Belediye Başkanlığının yanı sıra diğer ilgili kurum ve kişilere de gönderilmiştir.

Bu karara istinaden, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğünün 03/02/2012 tarihli ve 413 sayılı yazısı ekinde iletilen 31/01/2012 tarihli uzman raporunda; 30/01/2012 tarihinde alana gidildiğinde duvar kalıntısının incelenmesi ve kalıntı rölovesi ile niteliğini açıkça belirten inceleme raporunun oluşturulması şartlarının ortadan kalktığı tespit edildiği, 14/12/2011 tarihinde inşaat yetkililerine çalışmanın durdurulması söylenmesine rağmen inşaatın durdurulmayıp devam ettirildiğinin görüldüğü, tarihi duvar kalıntılarının bazı yerlerde tamamen ortadan kaldırıldığı, bazı yerlerde kesildiği, bazı yerlerde ise beton kiriş ve kolonların duvar kalıntısına dayandırıldığı görüldüğü ifade edilmiştir.

Bu arada 18/01/2012 tarihli ve 348 sayılı kararla Belediyesinden istenen bilgi ve belgeler Fatih Belediye Başkanlığının 07/02/2012 tarihli ve 407 sayılı yazısıyla İstanbul IV Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmiştir. Söz konusu yazıda; Fatih ilçesi, 98 ada, 22, 32, 33 parsellerdeki söz konusu inşaatın 10/01/2012 tarihli mühürleme zaptı ile mühürlendiği ve bu tarihten sonra mühür fek edilerek imar planında tescilsiz olduğu görülen 22 ve 33 parsellerdeki binaların ve eski eser tescilli 32 parseldeki binanın yerine bu üç parseli kapsayacak şekilde 2 bodrum+zemin+4 normal katlı betonarme bina yapılmakta olduğunun görülmesi nedeniyle 31/01/2012 tarihli ve Gd.492 sayı ile Yapı Tatil Tutanağı'nın düzenlendiği, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulduğu, Encümen Kararları için Belediye Encümenine sevk edildiği belirtilmiş ve söz konusu yazı ekinde Yapı Tatil Tutanağı ile suç duyurusu yazısının birer örnekleri de ilgili Kurul Müdürlüğüne iletilmiştir.

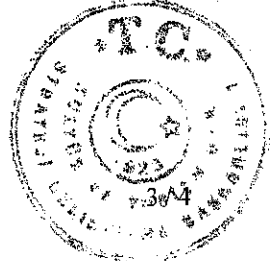
06/02/2012 tarihinde Koruma Kurulu Müdürlüğü uzmanlarınca yerinde yapılan incelemenin ardından alınan 08/02/2012 tarihli ve 381 sayılı Koruma Bölge Kurulu kararıyla;

Fatih ilçesi, Sultanahmet Mahallesi, 98 ada, 1, 2, 22, 32 ve 33 parsellerdeki inşai faaliyeti yapanlar hakkında 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 65'inci maddesi kapsamında suç duyurusunda bulunulmasına; aynı Kanun'un 16'ncı maddesine göre Belediyesince işlem yapılmasına, 1 ve 2 parsellere ait güncel rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri ile 32 parsel ile ilişkin restitüsyon ve rekonstrüksiyon projesinin hazırlanarak Kurula iletilmesine karar verilmiştir.

2863 sayılı Kanun'un Ruhsatsız Yapı Yasağı başlıklı 16'ncı maddesinde "Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile bunların koruma alanlarında ruhsatsız olarak inşaat yapmak yasaktır. Buralarda ruhsatsız olarak yapılacak inşaatlar ile koruma amaçlı imar planlarında, plana; sitlerde, sit şartlarına aykırı olarak inşa edilen yapılar hakkında imar mevzuatına göre işlem yapılır." hükmü bulunmaktadır.

Aynı Kanun'un Cezalar başlıklı 65'inci maddesiyle de korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının yıkılmasına, bozulmasına, tahribine, yok olmasına veya her ne suretle olursa olsun zarara uğramalarına kasten sebebiyet verenlere uygulanacak cezai yaptırımlara açıklık getirilmiştir.

Bu kapsamda, 08/02/2012 tarihli ve 381 sayılı Koruma Bölge Kurulu kararı İstanbul IV Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 09/02/2012 tarihli ve 286 yazısı ekinde, bahsi geçen 2863 sayılı Kanun hükümleri gereğinin yerine getirilmesi için ilgili Belediyeler ve İstanbul Valiliği İl Muhakemat Müdürlüğü ile İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

SORU 2: Fatih Belediyesi, güvenlik açısından tehlikeyi arz eden metruk binaların, İmar Kanunu uyarınca bu şekilde etrafının tamamıyla tahta örtüyle kapatıldığını açıkladı. Söz konusu Bizans saray kalıntılarının ve inşaatı içi görünmeyecek şekilde etrafının tamamen tahtalarla kapatılmasını sağlayan bu ilçe sınırları içerisinde kaç yerde yapıldı, Bu uygulamaların adresleri nelerdir?

CEVAP 2: Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma.Yüksek Kurulunun 660 sayılı ilke kararının II/b maddesi kapsamında, yıkılma tehlikesi arz eden yapılarla ilgili gerekli fiziki ve güvenlik önlemlerinin ilgili Valilik ve Belediyesince alınması gerekmekte birlikte yapıların yıkımına ilişkin karar aynı madde gereği Koruma Kurullarının yetkisine bağlanmıştır. Söz konusu inşaat alanındaki yapıların tehlike arz ettiği gerekçesiyle güvenlik önlemleri alındığına ilişkin herhangi bir bilgi-belge İstanbul IV Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmemiştir.

Sultanahmet'teki inşai uygulamalara ilişkin, Bakanlığımız Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün 22/02/2012 tarihli ve 40561 sayılı yazısıyla; metruk binaların etrafının paravanlarla kapatıldığı, bu şekilde kapatılan yapıların önünde onarım iznine ya da kime ait olduklarına dair bilginin bulunmadığı, içlerindeki uygulamalarla ilgili çeşitli ihbarların yapıldığı hakkında basında yer alan haberlerden bahisle, bu tür binaların İstanbul Arkeoloji Müzeleri ile İstanbul IV Numaralı Koruma Bölge Kurulu ve İstanbul Yenileme Alanları Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü uzmanlarınca birlikte yerinde incelenmesi ve 2863 sayılı Kanun'a aykırı uygulamaların tespit edilmesi durumunda aynı Kanun kapsamında gerekli işlemlerin yapılması istenmiş olup, bu kapsamda başlatılan tespit çalışmaları halen devam etmekte olup, ilk Koruma Bölge Kurulu toplantı gündeminde değerlendirmeye alınacaktır.

